

CULTURA ESPECTACLES

**Víctimes
de les
víctimes**

Arriba al
Tantarantana
'Alicia ja no viu
aquí', un cabaret
sobre les dones

**'Avatar'
vola alt
cap als
Oscars**

El taquiller film
de James
Cameron és el
gran favorit amb
9 nominacions

Les autores sueques Åsa Larsson i Camilla Läckberg conversen a BCNegra sobre la seva exitosa trajectòria

Les reines sueques riuen molt

Lluís Llorc
BARCELONA

Una de les fites clàssiques a l'hora d'assassinar qui sigui és aconseguir que sembli un accident. Si més no a les novel·les policiaques, com ara les que signen les reines sueques de novel·la negra Camilla Läckberg i Åsa Larsson, convidades a Barcelona amb motiu de BCNegra. Tot va començar amb un accident, però sense víctimes mortals. Quan Lilian Neuman i Maria Eugènia Ibáñez havien presentat les convidades durant 10 minuts, amb molt de ritme i sentit de l'humor, i tot just disparaven la primera pregunta, les dues sueques van obeir el tòpic i van fer cara que allò no anava amb elles. I és que l'auricular de la traducció simultània no els funcionava. Un cop resolt l'incident entre mig de rialles (de les quatre protagonistes i del moltíssim públic que omplia La Capella), va començar la conversa prevista.

I es va anar desgranant que Åsa Larsson és advocada de formació, però que el 2003, quan duia uns anys treballant, es va adonar que la vida no era allò, encara que guanyés molts diners. Si fa no fa, el mateix que li va

passar a Camilla Läckberg, economista que el 2002 es va cansar de la feina en una empresa de màrqueting, es va apuntar a un taller d'escriptura de novel·la negra i va redactar la seva primera obra, *La princesa del gel*.

Situem-les una mica. Jean Edith Camilla Läckberg Eriksson va néixer el 30 d'agost del 1974 a Fjällbacka, una petita ciutat de la costa occidental sueca on ambienta les seves novel·les, protagonitzades pel matrimoni format pel policia Patrik Hedström i l'escriptora Erica Falck.

Åsa Larsson va néixer a Uppsala el 1966, però es va educar a Kiruna (al nord del país) i actualment viu a

**Totes dues
autores
agraeixen a
Stieg Larsson la
denúncia social
de la seva obra**

Mariefred. La seva protagonista és Rebecka Martinsson, advocada de dret tributari, com Larsson ho va ser.

Stieg Larsson trenca el gel

L'èxit de Henning Mankell és indiscutible, però també hi ha molts més autors: Ane Holt, Mari Jungstedt, la veterana Kerstin Ekman, l'impuls primerenc que va donar el matrimoni format per Maj Sjöwall i Per Wahlöö, i sense sortir de Suècia (perquè a Noruega i Islàndia trobaríem noms com ara Jo Nesbo i Arnaldur Indridason, per posar dos exemples). Tot plegat demostra que la novel·la negra sueca fa dècades que funciona bé, però el fenomen de Stieg Larsson i la seva trilogia han obert la porta de casa nostra a molts més autors que vénen del fred, i en la majoria de casos ja eren famosos a Suècia abans que aparegués *Millennium*. Misteris del mercat i de l'èxit.

Alguns dels títols que podem llegir de Larsson són *Sang vessada* i *Aurora boreal* (Columna i, en castellà, Seix Barral) i de Läckberg, *Les filles del fred* (Amsterdam, en català, tot i que preparen nous títols) i *La princesa del hielo* i *Los gritos del*

Mirador

Ada
Castells

Martin Amis es torna a fer el fatxa

A Martin Amis li encanta fer el paper d'*enfant terrible* en contra dels progressos i li surt molt bé. Fa aquell posat britànic amb cara de pòquer i deixa anar coses com ara que "les dones tenen més poder ara del que és bo per a l'harmonia de les seves vides". Les declaracions salten en forma de teletip i abans que Anagrama ens lliuri la seva última novetat, ja ens té

parlant-ne. Acaba de publicar *The pregnant widow* i té les penques de dir que el feminisme ha fallat a les dones perquè la seva primera prioritat hauria d'haver estat "exigir el repartiment al cinquanta per cent de les tasques domèstiques". La seva esposa, Isabel Fonseca, ho va intentar i no se'n va sortir. A Barcelona l'escriptora ens va confessar que per ella tenir un fill su-

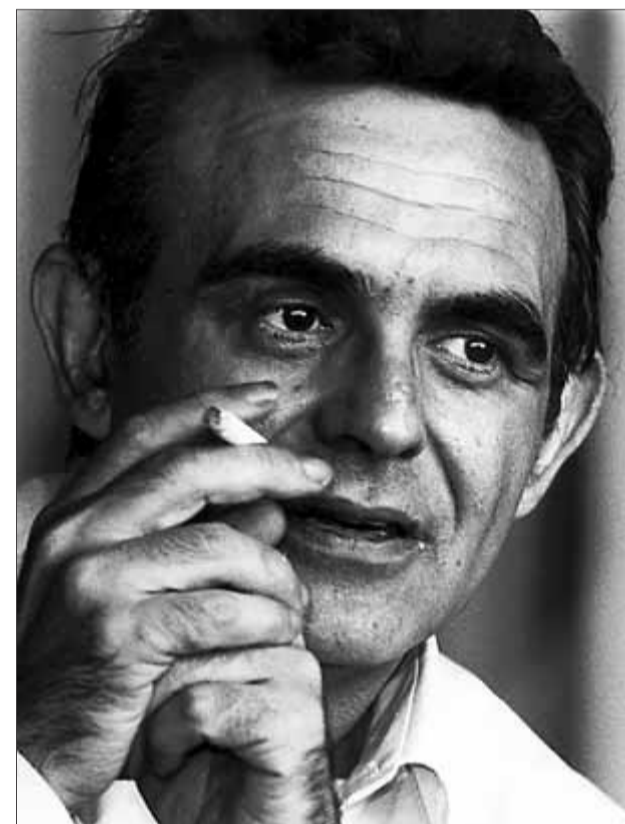
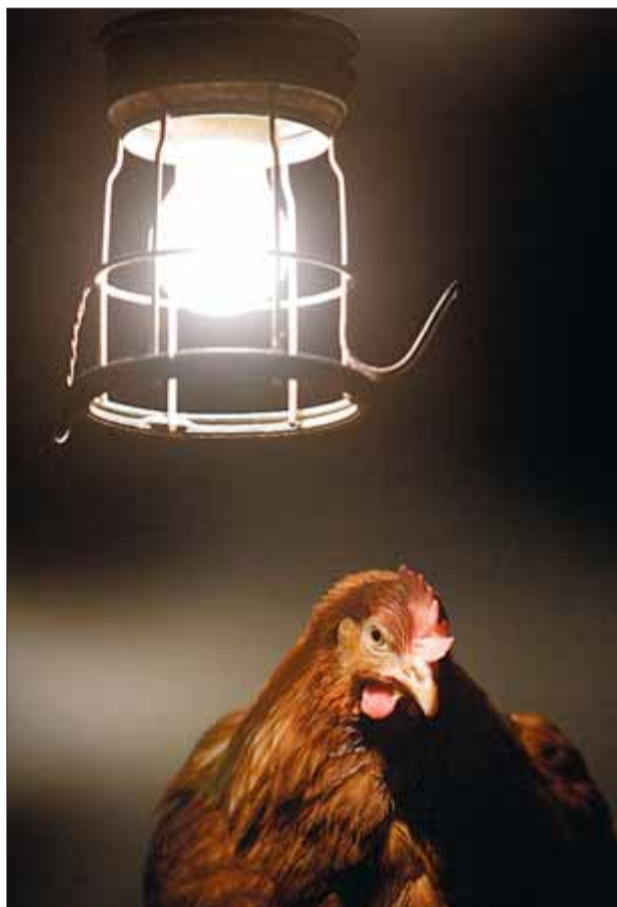
posava tres novel·les menys. Per al seu marit, volia dir només deixar de fer un conte.

Segur que se n'ha beneficiat, com tots, però Amis té la barra de culpar la revolució sexual de la infelicitat de Sally, la seva germana i la persona que ha inspirat la protagonista del llibre: "Crec que hauria tingut moltes dificultats en qualsevol mena de societat, però si ha-

gués viscut en la primera meitat de segle, se les hauria arreglat més o menys. Va morir als 46 anys per col·lapse total". A la primera meitat potser hauria mort de tant parir o de tant suportar un marit avorrit i sense haver tingut un orgasme en sa vida. Això sí, no hauria hagut de trucar mai a una cangur per promocionar una novel·la. Quina sort, oi, Mr Fonseca?

Asa Larsson (rossa) i Camilla Läckberg (morena) van riure i van fer riure durant la conversa que van mantenir a La Capella ■ JOSEP LOSADA

Terenci Moix va escriure dues novel·les negres que ara han estat reeditades ■ JOSEP LOSADA **La gallina assassina** de l'obra de Jordi Cervera en ple interrogatori ■ VOLKER HARTMANN / STF

pasado (Maeva, en castellà). Segur que aviat podrem llegir l'obra completa de totes dues, que ja són un fenomen amb milions de llibres venuts a Suècia, però que també han estat *bestseller* a França, Noruega, Dinamarca, Itàlia, Japó, Brasil...

Segons Jordi Rourera, editor d'Amsterdam, "el fenomen de Läckberg és tan fort que fins i tot hem de fer reedicions abans de posar les seves novel·les a la venda, perquè les comandes de les llibreries ja superen el primer tiratge". I veient la quantitat de públic reunit a La Capella i el grau d'implicació que van mostrar, ens ho creiem.

Humor i veritats socials

Tornant a la conversa, les dues autores es van mostrar molt còmplices, van fer-se bromes i van provocar les rialles i fins i tot aplaudiments del públic, però també van demostrar tenir connexions en altres aspectes: ambient, també aborden temes similars, com ara la maternitat o la denúncia de la situació de la dona a Suècia. En aquest sentit, totes dues van lloar Stieg Larsson: "Les dones de Suècia li estem

agraïdes" per com va denunciar que la societat sueca "no és tan modèlica com es fa creure: les dones cobrem menys per la mateixa feina, els homes participen poc en les tasques domèstiques...". Una de les claus de l'èxit de la novel·la negra sueca és mostrar una societat nòrdica força allunyada del model que sempre s'ha exportat.

Totes dues autores fan molta recerca. "Has de preguntar molt i llegir molt i tenir amics a la policia perquè t'aclareixin dubtes", explica Larsson. "Jo sóc més pràctica i em vaig casar [després de separar-se d'un economista] amb un policia: a més de poder preguntar el que em calgui quan sigui, l'uniforme em dona morbo!", va afegir Läckberg. Els seus referents són la vella escola anglesa. "Als 7 anys vaig començar a llegir Agatha Christie i als 11 ja m'havia llegit totes les seves novel·les", va dir Läckberg.

Afirmen que "no hi ha rivalitat entre la generació actual d'autores sueques, de fet ens anem les unes a les altres, sopem juntes i bevem molt de vi!". I riuen amb alegria, això segur, potser perquè són reines multimilionàries satisfetes de les seves vides. ■

Més BCNegra

Terenci Moix, la gallina assassina i el premi Carvalho

Són moltíssims els actes que omplen les jornades de BCNegra, que es clou dissabte vinent. Més de 65 convidats, entre autors i especialistes en novel·la policíaca, hauran passat per Barcelona, amb el suport de 24 editorials.

Una de les iniciatives que volem destacar és la presentació de *Besaré tu cadáver* (Planeta) i la recuperació de les dues novel·les policiaques que va escriure Terenci Moix (*Besaré tu cadáver* i *Han matado a una rubia*), ara amb edició d'Ana María Moix i pròleg de Pere Gimferrer. Són de 1963 i 1964 i les va signar amb el pseudònim de Ray Sorel.

Una altre tema que ha sorprès el públic i el mateix autor de l'invent, Jordi Cervera, és la redacció via Twitter de la novel·la *Serial chicken*. La protagonista és una gallina assassina i Cervera, periodista, poeta i novel·lista, l'escriu tenint en compte la participació dels lectors. Per tant, és la

primera novel·la escrita a l'Estat espanyol en la popular plataforma de *microblogging*, que permet redactar missatges de només 140 caràcters. Cervera està oferint microcapítols; això sí, un mínim de cinc diaris. La trama de l'obra també es pot seguir via Facebook, Vimeo i Flickr, on els seguidors han penjat imatges de les pistes que la gallina deixa per la ciutat. Haurem d'esperar fins dissabte per saber com acaba l'aventura de *Serial chicken*. L'experiment ja s'ha fet als Estats Units i també a Mèxic, i aquí està previst que aviat s'editi en paper, en format llibre.

Finalment, dijous a les set del vespre es lliurarà al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona el 5è premi Pepe Carvalho, que guarda a autors amb una trajectòria llarga i sòlida. Aquest any el rebrà l'escocès Ian Rankin, creador d'una nissaga protagonitzada per l'inspector John Rebus.

Altres autors internacionals que passaran o han passat per Barcelona són John Connolly, Don Winslow, Inger Wolf i James Thompson.